

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра адміністративного та фінансового права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-педагогічної роботи
та соціальних питань і розвитку
Львівського національного університету
імені Івана Франка
проф. Лозинський М.В.

_____

« ___ » _____ 2015 року

**СПІВПРАЦЯ З ЄС ЩОДО МІГРАЦІЇ, БІЖЕНЦІВ ТА БОРОТЬБИ ІЗ
ЗЛОЧИННІСТЮ**

**ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни**

підготовки магістра
напряму 6.030401 «Правознавство»
спеціальність 8.03040101 «Правознавство»
спеціалізація «Правосуддя та судове адміністрування»

ВСТУП

Програму обов'язкової навчальної дисципліни «Співпраця з ЄС щодо міграції, біженців та боротьби із злочинністю» складено на основі освітньо-професійної програми МОН магістра напряму 6.030401 «Правознавство», спеціальність 8.03040101 «Правознавство», спеціалізація «Юридичне забезпечення євроінтеграції України».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні форми співпраці України та ЄС у сфері біженців та міграції, міграція як соціальне явище, основні тенденції та проблеми міграції у сучасному світі, правове регулювання міграції та правового статусу біженців, осіб, що потребують притулок, переміщених осіб в Україні та ЄС.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Співпраця з ЄС щодо міграції, біженців та боротьби із злочинністю» пов'язана з такими навчальними дисциплінами як «Адміністративне право України», «Конституційне право України», «Право ЄС», окремими галузевими юридичними дисциплінами. Програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модуля «Cooperation with EU concerning migration, asylum and combating crime».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є комплексна підготовка студентів-правників з метою формування і розвитку їх професійної компетенції у сфері співпраці з ЄС у сфері міграції, біженців та боротьби зі злочинністю, що виникає у процесі міграції, закріпити основні знання у сфері міграційного права ЄС та України, проаналізувати актуальні проблеми у сфері міграції та криза, що спровокована сучасними міграційними процесами в ЄС.

1.2. Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Проблеми застосування адміністративними судами практики Європейського суду з прав людини» є:

- визначити основні тенденції міграції у світі;
- вивчити теорії міграції;
- дослідити історичний розвиток міграційних процесів;
- проаналізувати міжнародне право, що визначає статус мігрантів та біженців, осіб, що шукають притулок;
- вивчити право ЄС з міграції та притулку;
- визначити особливості політики ЄС у сфері міграції та притулку;
- дослідити правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні;
- визначити основні напрями співпраці з ЄС у сфері міграції та надання притулку;
- з'ясувати взаємозв'язок між злочинністю та міграцією в Україні та ЄС.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

- сучасні міграційні процеси у світі: основні проблеми та тенденції;
- історичні етапи та соціо-культурні фактори міграції;
- основні теорії міграції;
- законодавство ЄС та України у сфері міграції та притулку;
- основні норми міжнародного міграційного права;
- правовий статус біженців та внутрішньо переміщених осіб;
- процедуру отримання статусу біженця та надання притулку в ЄС та Україні;
- основні сфери співпраці України та ЄС у сфері міграції та біженців, основні положення Угоди про реадмісію з ЄС;
- зв'язок рівня злочинності та міграції, загрози тероризму внаслідок міграційних процесів.

вміти:

- застосовувати знання з методології, теорії та методики для аналізу сучасних міграційних процесів світі;
- визначати основні проблеми національної міграційної політики та пропонувати шляхи для їх подолання;
- застосовувати законодавство ЄС та України щодо порядку отримання статусу біженця.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

«Cooperation with EU concerning migration, asylum and combating crime»

Змістовний модуль 1 «Cooperation with EU concerning migration, asylum and combating crime» передбачає 8 тем.

Тема 1. Migration processes in the world

1. Notion and types of migration
2. Reasons and impacts of migration
3. The challenges of global migration
4. Contemporary migrations: general trends

Тема 2. Theories of migration

1. Functionalist theories: push-pull models and neoclassical theory
2. Historical-structural theories of migration
3. New economics theory of migration
4. Dual labor market theory

5. Network theory of migration
6. Globalization and diaspora theories of migration.

Tema 3. History of international migration

1. International migration before 1945. Colonialism. Industrialism and migration to North America before 1914. Labour migration within Europe. The interwar period.
2. Migration in Europe since 1945. Migration in the post-World War II boom.
3. European migration in the period of economic restructuring (1974-mid-1990s). Southern European migration transitions. Migration in Central and Eastern Europe. Migratory consequences of the global economic crisis. Europe's changing population.
4. Migration in Europe today.

Tema 4. International refugee and asylum law

1. International refugee law. Sources of refugee law. Regional instruments.
2. Definition of refugee
3. The Convention relating to the Status of Refugees, 1951. The 1967 Protocol on Refugee.
4. Responsibilities of parties to the Refugee Convention.
5. The principle of non-refoulement in international law
6. Regional legal instruments concerning refugee protection and their protection.

Tema 5. EU asylum and migration law

1. Citizenship of the EU
2. The Schengen Agreement
3. EU migration law. The Charter of Fundamental Rights of the EU.
4. Legal status of asylum seekers, recognized refugees.
5. The non-refoulement principle.
6. The EU asylum procedures.
7. Dublin procedures.
8. Economic and social rights of refugees.

Tema 6. Immigration and asylum policies in the EU

1. Rights for migrants. Eu policy for migrants' rights protection.
2. The right to asylum. Asylum seekers and their comparison with status of refugees.
3. Detention of asylum seekers
4. Family reunion policy of the EU.
5. Trafficking

6. Statelessness in policy of the EU.
7. Displaced persons and their legal status.

Тема 7. Правовий статус біженців та переміщених осіб в Україні та ЄС»

1. Гармонізація національного права у сфері захисту біженців із нормами міжнародного права.
2. Право на притулок в Україні.
3. Правовий статус біженців в Україні.
4. Процедури надання, втрати та позбавлення статусу біженця в Україні.
5. Внутрішньо переміщені особи в Україні: правовий статус та гарантії.
6. Угода про реадмісію: поняття та завдання. Угоди України про реадмісію.
7. Угода між Україною та Європейським Співтовариством про реадмісію осіб: виклики та загрози.

Тема 8. Crimes and migration in the EU and Ukraine

1. Terrorism and immigration in the EU. Immigration and security in Europe.
2. New challenges of new waves of migration in 2015 in the EU
3. Connection between migration and crime rate in the EU. The criminalization of migration.
4. Immigration and urban unrest
5. The impact of migration policy

3. Рекомендована література:

1. Castles, S., Miller, M. The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World, 4th Edition. Basingstoke, United Kingdom: Palgrave Macmillan, 2009.
2. Europe Unites: The EU's Eastern Enlargement / Peter A. Poole. – London : Westport, Conn. : Praeger, 2003. – 211 p.
3. Guild, E., Minderhoud, P., The first decade of EU migration and asylum law, Martinus Nijhoff, Leiden, 2012.
4. Handbook on European law relating to asylum, borders and immigration. – Strasbourg : European Union Agency for Fundamental Rights, 2013. – 260 p.
5. Human rights in Europe: no grounds for complacency / Council of Europe, 2011. – 373 p.
6. Messer, M., Schroeder, R., Wodak, R. (eds.). Migrations: Interdisciplinary Perspectives. Springer, 2012.
7. Peers, S., Guild, E., Acosta Arcarazo, D., Groenedijk, K., Moreno-Lax, V., (eds.), EU Immigration and Asylum Law (text and commentary). Second edition, Martinus Nijhoff, Leiden, 2012

8. Rosas A. EU Constitutional Law / A.Rosas, L. Armati ; 2 revised ed. – Oxford – Portland, Oregon, 2012.
9. The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World / S. Castles, h de Hass, M. J. Miller : The Guilford Press, 2013. – 420 p.
10. The Frontiers of Europe: A Translantic Problem? / Federica Bindi, Irina Angelescu. – Washington : Brookings Institution Press, 2011.
11. Білуха Ю. Формування міграційного законодавства України // Український часопис прав людини. — 1997. — № 1.
12. Галенская Л. Н. Право убежища (международно-правовые вопросы). — М.: Междунар. отношения, 1968. — 128 с.
13. Калхун Н. Практично-методичний посібник для кандидатів на посаду судді та суддів з розгляду справ про примусове видворення та екстрадицію / Н. Калхун, Д. Плечко, О. Моркова, М. Смокович та ін. – К.: "Гнозіс", 2014. - 100 с.
14. Калхун Н. Практично-методичний посібник для кандидатів на посаду судді та суддів адміністративних судів «Особливості розгляду справ, пов'язаних із статусом біженця та додатковим захистом / Н. Калхун, Д. Плечко, О. Моркова, М. Смокович та ін. – К.: "Гнозіс", 2014. - 112 с.
15. Кузьменко О. Міри відповідальності як спосіб протидії нелегальній міграції // Право України. — 2000. — № 3.
16. Методология и методы изучения миграционных процессов. Междисциплинарное учебное пособие. Под общ. Ред. Ж. Зайончковской, И. Молодиковой, В. Мукомеля. М., 2007. - 371 с.
17. Мосьонз С. Характеристика міграційного законодавства та органів виконавчої влади у сфері міграції // Проблеми міграції. Український інформаційно-аналітичний журнал. — 2002. — Т. 7. — Число 3 (21).
18. Правовий захист біженців та осіб без громадянства в Україні : Зб. документів. — К.: ВАІТЕ, 2001. — 310 с.
19. Тиндик Н.П. Біженці: невід'ємний елемент сучасного міграційного процесу : монографія. – Львів, 2007. – 608 с.